

Womhaj Bóh!

Cyklo 2.
14. jan.

Lětnik 10.
1900.

Serbske njedzelske łogjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Smolerjez knihcizischczerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

2. njedzela po tšjoch kralach.

Rom. 12, 6—16.

Ršchesczjianske žiwjenje je paradis-sahrodka.

Bobožny Jan Arnd (+ 1621) je knihu napisał i tym napisom: paradis-sahrodka polna ršchesczjianskich poczinkow. Nasch dženšnišchi tekst Rom. 12, 6—16 nam sjewi, kak móže ršchesczjianske žiwjenje tajka paradis-sahrodka bycz. To šu skote prawidła sa žiwjenje, kotrež šo nam tam dawaju. Cziimny po nimi. Najprjedy je nusne, šo kóždy šwojeho powołanja hlada je wschej šwěrnoscju. Ma-li šchtó šlužbu, dha njech šlužby hlada. Kak šbožowny tón człowjek, kotryž ma powołanje, a hdy by ty šwoje zyle žiwjenje khorcho hladacž mēl, abo by dželaczeč abo duchomny abo wuczeč pschi najwobczěžnišchich wobštejnosczach był, džatak šo Bohu sa šwoje powołanje a budž šwěrnny w dopjelnjenju twojich pschisłuchnosczow. Šwěrnoscž wostanje přenje žadanje a to Bože dla. Šsu wschat tež człowšy nahladowarjo, inspektarjo atd., ale kak šrudna šlužba, hdyž chzemy jenož prjódštajenyh dla šwěrnni a šwědomliwi bycz. Šchtož ršchesczjianow šwěrnnych czini, je bohobojasnoscz, je šwědounje w naš. My mamy šwojeho inspektarja štajnje pschi šebi. Teho šjebacž njemóžeich. Tón šudži kóžde škomdženje. Šwěrne dopjelnjenje pschisłuchnosczje pač žiwjenje šłódke czini. Ma czernojtym puczju džela najrjenšche róže wjebelosczje šakczewaju. Teho dla, ty dušchowpastyrjo, štaraj šo ša dušche; ty wuczerjo, hladaj šwojeje wuczby. Teho dla,

ty prjódštajerjo w zyrkwi abo w mēscze a na kraju, budž horliwy; ty hladarka khorch, počaj pscheczelne wobliczo. Štarschi, hladajče napominanja. Š krótka, šchtož šy, budž tež wschón. Njedaj twojemu powołanju pódłanskej wězy bycz, ale hłownej wězy twojeje wutrobny. — Tola to šame na šebi hišcže njewuczini. Šudžo šu, kotřiz i dnytom šwoju pschisłuchnoscz dopjelnja, a tola nam jich towarštwo derje njeczini. Šslónczne šwětlo ršchesczjianskeje luboscže pobrachuje. Teho dla i druha wjele w tym leži, šo mjes šobu wobkhadžujemy we wschej lubosczi. Šajka dyrbi ršchesczjianska luboscž bycz? Bjes falschnoscže a wutrobna. Bjes falschnoscže! To je falschna luboscž, hdyž šudžo šebi bjes šobu do woczow rjenje czinja a šady ktribjeta ma jedny na drugého kleski a pschisłódženje. To njeje prawa luboscž, hdyž šo w dobrych dnjach wjele wo pscheczelstwje powjeda, w nusy pač šo pscheczel wopuschzi. A potom luboscž tež wěrna njeje, hdyž ty teho, kotrehož lubujesh, na wopacžnym puczju wostajish. Prawa luboscž njemjelczi. Wutrobna dyrbi luboscž bycz, t. r. bratrowska. O, keltko to hišcže pobrachuje! Dale — komu mamy luboscž wopokasacž? Šóždemu — njech je nam wón runy abo njech je wyschšchi abo nižšchi. Wšched wošebnymi šo džženšnišchi džēn pokłoneja, ale nižy šo šazpawaja. Tak bycz njedyrbi. Nē — njemyšlcže na wyšote wězy, ale džeržče šo k niskim. Š zyla i czeschju šo mjes šobu wobkhadžejče, šajkehožkuliz šchtanta tež něchtó je. Komu mamy luboscž wopokasacž? Duchownje šlabym, hubjenym džēcžom. — Keltko je to czinič, napominacž,

trošchtowacz! Ale pschede wschēm tež khudym, potrebnym. Bjerće ſo po potrebnoscach waschich ſobuſchesczijanow horje. Njeczakajće, hacz waſ wo podpjeru proſcha, ale njeproſcheni hladajće, hdzež móžecze pomhacž, a hdy by talec poliwiki ſa khoreho byl. Komu mamy luboſcž wopokajacz? Tym, kotřiž ſu ſ nami jeneje wery, ſ tym, ſo mamy mjes ſobu jenajtu myſl, ale tež tym, kiž ſu pscheczimnizy naſcheje wery. Zohnujće tych, kiž waſ pschesczēhaju; zohnujće a njeſwarće. To ſkōncznje hiſcheže ſu ſbožowne, wjeſele cžlowiſke džeczi, wjeſelcze ſo bjes ſawiſcže ſ tymi, kiž ſo wjeſela — a ſchtož ſrudnych naſtupa, płacžcže ſ tymi, kiž płacža. Duž dha — cžeſcž wopokajajo kōždemu, ſe ſwojimi werytowariſchemi w jenajtej myſli, pscheczimno njeſcheczēlam bjes hidženja a hōrkofcže, ſ wjeſelimi wjeſelky a ſe ſrudnymi ſrudny, tak ſchesczijan psches ſwēt dže a ſe ſwojeho žiwjenja ſahrodku Božu ſczini polnu ſdobnych ſchesczijanſkich pocžinkow. A wopraſchēli ſo jehō — nimaſch dha žaneje nuſh, žaneho njeſboža, kotrež tebi žiwjenje hōrke cžini, wōn wotmolwi: Nuſh a horja wſchaf mam doſcž, ale ja ſym wjeſelky w nadžiji, ſczēpliwj w cžēpnoſczi a wobſtajny w modlitwje. — Kaf cžežke je žiwjenje, hdyž jo do ſwētka Božeho ſłowa njeſtajiſch! Cžežkota powołanja — kajke brēmjo! Wſchelazy cžlowjekojo, kaf woni jo cžežke cžinja; wſchelake horjo — kaf móža cžlowjetej wſcho hōrke cžinicž! Ale nētko wſmi do ſwojeho powołanja ſwērnoſcž ſobu; wſmi mjes ludži luboſcž ſobu; dži do cžēpjenja ſe ſczēpliwocžu, kotraž nadžiju na Boha dawa — potom bywa cžežke ſaſo lohke, hōrke ſlōdke, cžeža radoſcž, — hdyž je twoje žiwjenje tež próza a ſchimidu bylo, je tola kraſne bylo, paradis-ſahrodka polna ſchesczijanſkich pocžinkow. Hamjen.

Puczowanie po Božim piſmje

abo

kajke myſle naſhadžach, Bože ſłowo cžitajo.

Podawa ſwērny cžitac „Pomhaj Bōh-a“.

(Potracžowanje.)

1. knihi Mōjſaſowe.

2. ſt a w.

IV. 1.—3. ſchtucžka. Po dokonjenju ſkutka ſchēcž dnjow wotpoczjuje Bōh na ſedmy džen a požohnuje a ſwjeczi tōnle džen.

Bōh je wſchemu, ſchtož je ſtworil, wēſtu ſamoſtatnoſcž ſpožcžil, ſaſchēpjo wſchemu ſakon, po kotrymž móže ſo a ma ſo ſtajnje a wſchēdnje wobnowicž, ſ tym pak woſtanje žiwjenje w ſtwōrbje wotwiſne wot Boha; pschetož Bōh wobkhowa wſchē jenotliwe ſtworjencžka w ſwojej ruzy, a móže tež, hdzež jehō mudroſcž a luboſcž to chze, khōd ſtwōrbu tak wodžicž, kaf jenož chze, a na ſpodžiwne waschne ma ſtwōrba jemu poſluchacz a jehō radu wuſonjecž.

Bōh wotpoczowasche ſedmy džen wot wſchitkeho ſwojeho džēla, kotrež bē wōn ſczinił. S tutym wotpoczowanjom njeje ſo wōn ſtworjeneho ſwēt a wſdal abo wotrjekl, nē, wōn cžehnje wſchōn ſtworjeny ſwēt ſa ſobu.

A bu wjecžor, a bu rano, ſedmy džen — tak nam Bože ſłowo njepowjeda. Boži ſabbath woſtanje wotewrjeny, wōn ſlētuje na wſchēch dalſchich ſtawijnach, doniž junu ſtawiny do Božeho ſabbatha njeſaſdu.

Mjes wſchēmi ludami na ſemi ſu ſo bajki abo mythy wo ſtworjenju ſwēt a wobkhowale. Mjes wſchēmi blyſchēzi ſo jaſnje powjescž wo ſtworjenju ſwēt, kaf ju nam Bože ſłowo podawa. Brēnje kopjeno Mōjſaſowych knihow je wažniſche, dnyli wſchē ſwjajſki pschirodo-ſpytnikow a mudrych tuteho ſwēt a. Wēdomoſcž wo naſchej ſemi je ſ wullej prózu wſchelake cžaſy abo peridy ſtworjenja naſcheje ſemje ſeſtajala. Teke cžaſy ſkožuja ſo ſ džēla na to, ſo ſu ſtaly a pjerſchcže naſcheje ſemje wſchelako na ſo ſkladžene, ſ džēla tež na to, ſo ſo w tutych ſamjēntnych a pjerſchcžowych

worſchtach wſchelake ſroſlinſke a ſwēriniſke powoſtanski nadeſdu, kotrež ſu ſo po cžaſu wuryle a kotrež ſo wot nētčijiſchich roſtlinow a wot nētčijiſcheje ſwēriny roſdžēluja. Po tym budža wucženi, ſo ſu dyrbajale psched cžaſom, ſ kotrymž je cžlowjeſtowo na ſemi jaſtupiko a ſemja ſwōj nētčijiſchi raſ doſtala, druge cžaſy bycž: druge, prēniſche peridy ſtworjenja ſwēt a.

Tola nam dotal ani hiſcheže kručže ſnate njeje, kaf ſu wſchelake ſamjenje a ſtaly a pjerſchcže naſtaly, ani njeſu wſchē worſchty wſchudžom po ſamym rjedže ſworſchtowane a jaſnje wot ſebje roſdžēlene. Teho dla tež njeſu ani budženja wucženych, ani podložki, na kotrež ſo tute budženja ſkožuja, jako njeſhablaza wērnoſcž pschipoſnate; kaf ſo najſtarſche ſtawiny ludow do bajkow a mythow ſabludža, tak ſabludža ſo tež najſtarſche ſtawiny naſcheje ſemje ſ wjetſcha do teho, ſchtož ſu ſebi mudri tuteho ſwēt a po ſwojim roſumje wumyſlili. Dale mamy tež wopomnicž, ſo je ſo hacž dotal brjedžna Mſija, hdzež je nēhdy kolebka wſcheho cžlowjeſtwa ſtala, wot ſtarožitnoſcžerjow jara malo pschepytala, a ſo nam ſwjate piſmo wo dwēmaj podawkomaj praſtareho cžaſa powjeda, kotrejuž wliw na ſwonkowne roſwivanje ſemje a na roſwivanje wſchēch roſtlinow a wſcheje ſwēriny žana wēdomoſcž wo pschirodže ani ſapſchijecž a ani wumericž njemōže; tej podawkej ſtej ſ prēnja Bože poklecže, kotrež je Bōh nad ſemju wuprajil, dokelž ſtaj prēnjej ſtarſchej wſcheho cžlowjeſtwa ſhrēſchiloj, a ſ kotrymž je tež wſcha ſwērina ſ ničomnoſczi poddata (psch. 1. Mōjſ. 3, 17 a Rom. 8, 20.) a ſ druga lijenza, psches kotruž bu ſemja hacž ſ najwſchſchim horam ſ wodu pschikryta a buch uſchē žiwe bycža na buchej ſemi ſanicžene bjes tych, kotrež buch u ſwōchom w kaſchēžu wuſchowane. Hdž tež wſchelake wucžby mudrych wo naſtaczju ſemje ſ powjescžu wo ſtworjenju ſwēt a, nam w Božim ſłowje podatej, ſo njeſnēſu, dha tola njemōža wērnoſcž Božeho ſłowa potorchacz. Hrēch je, kotryž je cžlowjetej knihi Božeje ſtwōrbu ſaſyglowal, a wumōženje je, kotrež je wotewri. Mjes ſapoczatkow wſcheho hrēcha a mjes dokonjenjom wumōženja ſpōſnawanje Božeje ſtwōrbu ſtajnje pokračuje; tola ſczēnu, kotraž naſ wot doſpolneho ſpōſnawanja džēli, njemōže cžlowjek nihdy potorchacz: hrēch je ju mjes Božeje ſtwōrbu a mjes cžlowjekom poſtajił.

ſchto pak je tule ſtawiny wo ſtworjenju ſwēt a podal, kaf ju nam biblija powjeda?

Bjeje wſcheho dwēla je ju Bōh hižo prēnim cžlowjekam ſjewil. Njeby-li Bōh to ſjewil, njebychu cžlowjekojo ani ſwōj ſwiſ ſ Bohom, ani ſwoje ſtejniſchcžo na ſwēcže prawje ſpōſnacž mōhli. Praſchecž ſo jenož mōhli, hacž je Bōh tele powucženje prēnimaj cžlowjekomaj psches widženje (wiſion) podal, abo hacž je wōn ſ nimaj rēcžal rt ſ rtom, kaf je Bōh nēhdy ſ Mōjſaſom hiſcheže wot woblicža ſ woblicžu, kaf cžlowjek ſe ſwojim pscheczēlom rēcžal (2. Mōjſ. 33, 11; 4. Mōjſ. 12, 6 atd.). Naſcha powjescž njeſpomni nam ſ ničim, ſo ſtaj prēnjej cžlowjekaj tule powjescž psches widženje doſtaloj; my pak na mēcže ſpōſnajemy, ſo ſo wona nam jako powjescž jednoreho podawka poda. Teho dla mamy ſo ſa to roſbudžicž, ſo je Bōh ſ cžlowjekom rēcžal. ſchtož je nētko Bōh prēnimaj cžlowjekomaj wo ſtworjenju ſwēt a ſjewil, to podaſchtaj je wſchēm wažnym a ſnamjenitym, ſchtož bēſche ſo ſa jich žiwjenje ſtalo, ſwojim džēcžom a potomnikam. Teke powjescže buch u wobkhowane wot ſplaha bohabojaſnych (1. Mōjſ. 5) je ſwērny wopomnjenjom, a ſamo pschi ſmēſchenju rēcžow njeje ſo wērnoſcž jich wopſchijecža wobſchodžila (1. Mōjſ. 11) a ſe ſpōſnawanjom a ſ cžeſcžowanjom wērneho Boha ſu ſo wot naroda ſ narodej namrēle, doniž njebuchu ſ Abrahamom duchowne namrēſtowo wuſwoleneho naroda. Hdž ſu ſo naſche powjescže napriſale, njeħodži ſo ſ wētoſcžu wobkručicž, tola najſteſicho hižo dolhi cžaſ do Mōjſaſa, kotryž je ſtawiny wo ſtworjenju ſwēt a jako pschipoſnate piſmo do Thory abo do knihow ſakonja Iſraelſkeho luda pschijal.

I. 4.—17. ſchtucžka. S dokonjenjom ſkutka ſchēcž dnjow ſapoczinaju ſo ſtawiny roſwivanja ſemſkeho ſwēt a. Wrōcžo pokajajo na horjeka jenož ſ krōtka najpomnjenje ſtworjenje cžlowjeka na ſchēſty džen roſprawja ſo nam najprjedy wobſchērnje, kaf je Bōh cžlowjeka ſtworil, kajke wobhdenje je jemu pschipoſaſal a ſchto bēſche jemu pschikaſal, ſo mōhla ſo jehō ſwēra wobkručicž.

Wot nētka njenałožuje ſo jenož wſchēdne ſłowo Bōh, ale ſtajnje: Bōh tōn ſnjes. Hdž je mjenujžy rēcž wo Bohu powſchitownje po jehō njewidžomnych mozach, po jehō wſchēhomozny, mudroſczi a po jehō wſchējdohladnoſczi, ſ kotrež ſo niž jenož na wſcho powſchitowne, ale tež na wſcho jenotliwe do cžaſa dohlada, kaf móže jehō tež pōhan ſpōſnacž a ſaczucž, dha ſteji powſchitowne

pschopowjedanje njebjeskeho kralestwa sapočzał. Wón wschittim lětstotetkam pucž wumožjenja a sboža pokazuje. So bnschtej kóždy schtant a powołanje swoju winu pójnalej a swoju pschibluschnoscž dopjelnilej, na Božim kralestwie sobu dželacz, je sapočzałt polěpšowanja. Bohu budž džak! hšchecze su w naschim wóztynym kraju kčžejaze městnišchcža ewangelskeje wery a wješekeho zyrkwinskeho žiwjenja. Wty sadwelowacz njetrjebamy, ale dyrbinu nadžiju mēcz. Tež tam, hdžez derje njesteti, móže so psches Božu hnadu sašo polěpšicž. Wschittich ewangelskich nascheho luda, wyšklich a nistich, bohattyh a khudnyh, napominamy, stanyč k swjatemu wojowanju a k khutnemu dželču sa wyškofe kubla ewangelskeje wery a žiwjenja. Sdyž wschitzy, kiž do wernoscze sbožnychcžinjazeho ewangelija a do pschichoda luda reformazije wēria, hromadže stupja a sa to smuzicze w swawnym žiwjenju jastupja, potom Wóh nasche modlitwy wušklyšchi a nowe rēki swjateho ducha wulima, kiž móže sam wobnowjenje nascheho luda dokonjecž. W Božim kralestwie ženje posdže njeje, so wrócžicž. Ale je wulki czaš. Teho dla wrócžo k staremu ewangeliju a do předka i Bohom!

1. wulkeho róžka 1900.

Zentralny wubjert sa swutskowne mižionstwo nascheje ewangelskeje zyrkwije.

Pschispomnjenje: Nětko scžehuja jako podpizma mjena hlawnych muži, kiž i wutrobu a se skuttom steja w džele swutskowneho mižionstwa. Se wschēch dželow nascheho wóztneho kraja čitamy jich mjena. Tole napominanje hame je so redaktorej direktnje wot pschedřwdu zentralneho wubjerta swutskowneho mižionstwa pschopóhłalo i tej próstwu, so by jo naschemu herbiskemu ludej w „Pomhaj Wóh“ jako w herbiskim czašopisju swutskowneho mižionstwa wotežisčezal. Swjebelaze je, so tam snaja tež nasch herbiski czašopis a su so dopomnili na nasch herbiski lud. Snujaze a wažne a khutne su te hlowa, kotrež so k naschemu ewangelskemu ludej pschi pschēndženju do noweho lētstotetka porēča. Njech wone tež živy wothlōš bjes tobu, luby herbiski ludo, namakaja — a nař wabja, so bychmy hēbi hlubili, so chzemy tež po nich čzinicž k naschemu a k sbožu nascheho zyleho ewangelskeho luda.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Dofelž dań pschezo wyschšche stupa, su tež nasche nalutowańnje nusowane, dań powyschicž. S tym je wulka wobczěžnosč sa nasche nalutowańnje nastala, dofelž tež ludžo, kiž su nalutowańjam swoje pjenjesh do knihow plačžili, hēbi je wrócžo žadaja, so bychy druhdže wyschšchu dań dostali. Duž so tež nasche nalutowańnje dlēicž njebmēdža, dań na nalutowańste knihe hnydom powyschicž. Pschi tutej skladnosčzi so tež sašo pokazuje, schtož hmy hižo wusbēhnyli, so derje njeje, nalutowańnje a wupožczērnje sa mjēišche wotřeky jakožicž, pschetož tajka pokladniza dyrbi wēšty jakožt mēcz, na kotrymž móže tež materialnje žywa byč. Nalutowańnja, kotraž ma dobry schēroki wotřej, so tež tajkich czašow, hdžez dań khēšje pschibywa a potom sašo nahle pada, bojecž njetrjeba. Pschetož teho móžemy so wēšcže nadžecž, so tele wurjadne a nje-nadžite wobstejnoscže, kotrež su nětko w pjenježnyh naležnosčach jastupile, dolho njetraja a so so tež tak khēšje minu, kaž su pschisšle. Wina je i wēštočžu tež nētcžischa wójna w Transwaalskej. Runje nětko chzemy so Bohu džakowacz, so mamy nasche nalutowańnje, kotrež naschim lubym Šserbam w cžēšnosčach k bofej steja.

— Hnydom pschi přēnim seńdženju sakskeho hējma je so wuradžowalo wo nowej železnicy, kotraž ma so wot Wóšborfa psches Radwor a Kamjenž do Wulkeho Hajna natwaricž. Sapóhłanzu naschich wotřejšow, wošebje naschej herbiskaj sapóhłanzaj i móžnym hlōwom sa tule železnicy wustupischtaj. Wošebje so rasnje wo to proschēche, so njeby so i twarow tejele železnicy dlējilo, ale so by so wona po móžnosčzi hnydom a khēšje natwarila. S rosrēczowanja wschak bēšche tež hlšchecž, so wschak so pschi tym twarje na nowe žadanja wēštyh stronow, kotrež bychy železnicy rady bliže mēle, džiwacz njemōže a nješmē. Kaž jara hnano su tele žadanja dobreje pschicžiny, budža tola tele prózowanja podarmo. Po dolhim bēdženju je nětko skōcznje czaš pschisšol, so dyrbi so železniza, lētdžepatki hižo wuproschena, natwaricž. Duž budžmy wjēbēli, so skōcznje w naschej polnōžnej Łužicy dostanjemy, wo czož hmy so tak dolho prózowali. Swjebelaze je, kak staj naschej sapóhłanzaj sa nowu železnicy rēčžalaj. Nadžejmy so teho, so wonaj

tež tak smuzicze wustupitaj sa wuproschenu železnicy, kotraž ma so wot Rakež do Gródka natwaricž. Ta je i najmjēišcha runje tak wažna a nusna a naschej sapóhłanzaj mataj w rukach, so skōcznje wyschnosč k tutej nusnej železnicy pschihilnu scžinja.

— Prozeš pschecžiwu Marcžinkowej w Blōzanach, kotrež winu dawachu, so je spytala swojemu pschichodnemu hnyej i jedom sawdacž, a kotryž je so kōnz sańdženeho lēta wot pschibažneho huda i jeje sařudženjom skōczil, smēje so i nowa psched pschibažnym hdom, dofelž je khēžorstwowy hūd přēni wuřud sbēhnyl. Khēžorstwowy hūd pať so i tym sařeracz nima, hač je wina dopokasana abo niz, jenož sa tym ma so praschecž, hač je so pōdla nēkajki prawisnistki smylk stal. Ženicžy tajteje swotkowneje pschicžiny dla je so přēni wuřud sbēhnyl, dofelž njejsu tołmacžej i nowa pschibačž dali a jeho na přjedawšchu wot njeho datu pschibaču pokasali. Duž so wuřudženje i nowa stanje.

— Sakoń, so maja so starobne pschilohi w Sakskej na stat pschewšacz, so w blizichim czašu w saksim hējmje dowuradži. Šsejm jemu powyschitkownje pschihlōhuje. Ženicžke pschemēnjenje je hējmiski wubjert čzinil, so je postajil, so nješmē žana schulsta wořada wjazy podpjeru dostacz, hač wopravdže starobnych pschilohow wučerjam plačži. Derje je, so tōnle sakoń do žiwjenja stupi.

— Nowy pruski hējm je so sašo k nowemu wuradžowanju šhromadžil. Wón smēje sašo wo kanalowym sakońju wuradžecž, kotryž je pošledni hējm wotpokasal. Tehdom su konservativni sapóhłanzu pschecžiwu njemu hlōhowali, wošebje džiwajo na to, so mōhl natwarjomny kanal ratařtwu schłodžicž, dofelž jenož industriji pomha. Sdyž budže nēhdže tola pschēwēdčēnjenje konservativneje strony to hame, so jej to sa šlo mēcz njemōže, dofelž ma tola kōždy sapóhłanz so po swojim swutskownym pschēwēdčēnjenju rošbudžicž.

— Dobre postajenja ma tež nowy bērgařski sakoń w nastupanju hračža a wjetowanja. Sdyž nēchtō drnhemu nēschto dolži psches hrače abo wjetowanje, hēbi wón tajku žadanku psched hūdnistwom wustkoržicž njemōže. Schtož pať je schtō dobrowōlnje pschi hraču a wjetowanju wuplačžil, hēbi wrócžo žadacz njemōže. Pschecž je, so by tōnle sakoń tež dobre plōdy w žiwjenju mēl a nēkotreho lohłomyšlneho sakhawal psched njesbožom, do kotrehož je nēkotryžkuli padnyl praweho rosmyshlenja šhwšchi we wjēšēlym towarštwje schibalyh towaršchow.

— Žendželcženjo, kiž jene poraženje po druhim na bitwischcžu pocžerpja, pschi tym čzi hordaczłojō a khróblakojō wostanu, kotřiz su stajnje byli. Nascha wyschnosč je pschi wschēm njeprawje Žendželczanow jim pschecželniwje smyslena wostala. Schto ma nětko sa to? Žendželcženjo so naschich kōdžow na pucžu do Afriki mozuja wudawajo, so twory a brōnje sa Burōw sobu wjēsu. Woni je do pschistawa nusuja a tam je pschepytuja. Tole šhrohlenje je pschecžiwu wschemu ludowemu pravu, a czaš by byl, so bychy so ludy šjednocžile a Žendželczanam prajile a dopokasale, schto je prawe a njeprawe.

Dobrowōlne hmilne dary sa wbohe hlōdne džēczi w Africy w Šserbach nawdate:

Dotal nahromadžene: 2717 hr. 62 np.

Š Michalskeje wořady:

P. w Rabozach	6 = — =
St. a M. P. a M. St. w Budyschinje	5 = — =
Nowatež džowka w	3 = — =
U. w	4 = — =
M. Š. w	2 = — =

Hromadže: 2737 hr. 62 np.

W mjenje wobohich hlōdnych džēczi praji džak

Šōlcž, redaktor.

Dalije dobrowōlne dary sa wbohe armeniske hroty:

Wot Bukeczanskeho mižioniskeho towarštwja	10 hr. — np.
H. w Madžanežach	1 = 50 =

Hromadže: 11 hr. 50 np.

W mjenje wobohich hrotow praji wutrobnu džak

Šōlcž, redaktor.